

**Включване на приобщаващи иновации
и социално предприемачество във
висшето образование**

2022-1-PL01-KA220-HED-000089820

InnoSocial курс по приобщаващи иновации и социално предприемачество

**Модул 5. Осигуряване на устойчивост на
социалното предприятие
и измерване на социалното въздействие**

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния(ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мненията на Европейския съюз или на Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji. За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито предоставящият орган.

**Co-funded by
the European Union**

Консорциум

UNIVERSITÀ
DI PAVIA

Съдържание на презентацията

Раздел 5.1

Устойчивост на бизнеса
и интегриране на социални
и екологични въпроси

Раздел 5.3

Казус

Раздел 5.2

Измерване на социалното
въздействие
на социално предприятие

КЛЮЧОВИ СИМВОЛИ

Определение/
теоретична обосновка

Преподаване/учебни
дейности

Съвети

Видео

Допълнителни ресурси/
допълнителни материали

Казуси/добри практики

Резултати от обучението

Модул V		
Урок/тема 1:		
ЗНАНИЯ	УМЕНИЯ	НАГЛАСИ
Обучаемият ще може да: - познава основните предпоставки за осигуряване на непрекъсната работа и развитие на социалното предприятие; - идентифицира рисковите фактори, ограничаващи продължаващото функциониране и развитие на идеята за социален бизнес; - определя цели, дейности и резултати за устойчивото развитие на социалното предприятие; - познава принципите на мащабиране на бизнеса като следващ етап от неговото развитие; - идентифицира инструменти за измерване на социалното въздействие на едно социално предприятие.	Обучаемият ще може да: - разработва план за дейност и развитие на социално предприятие; - измерва въздействието на своята дейност върху околната среда и решаването на социални проблеми; - представя идеята си синтетично под формата на бизнес план на социално предприятие; - идентифицира производствените, кадровите и финансовите нужди, необходими за осигуряване на развитието на предприятието.	Обучаемият ще може да: - разбира необходимостта от развитие на бизнеса не само финансово, но и за справяне със социалните и екологичните нужди; - развива управленски и аналитични умения; - възприеме отношение на отговорност за реализацията на социална бизнес идея и за справяне със социални проблеми.

Устойчивост в социално предприятие

Три измерения на устойчивото развитие:

1. Икономическо - реализиране на печалби и финансов растеж
2. Социално - дейностите на социалното предприятие имат за цел да противодействат на специфични проблеми, идентифицирани на местно ниво или идентифицирани като глобални предизвикателства
3. Екологично - минимизиране на отрицателното въздействие на компанията върху околната среда

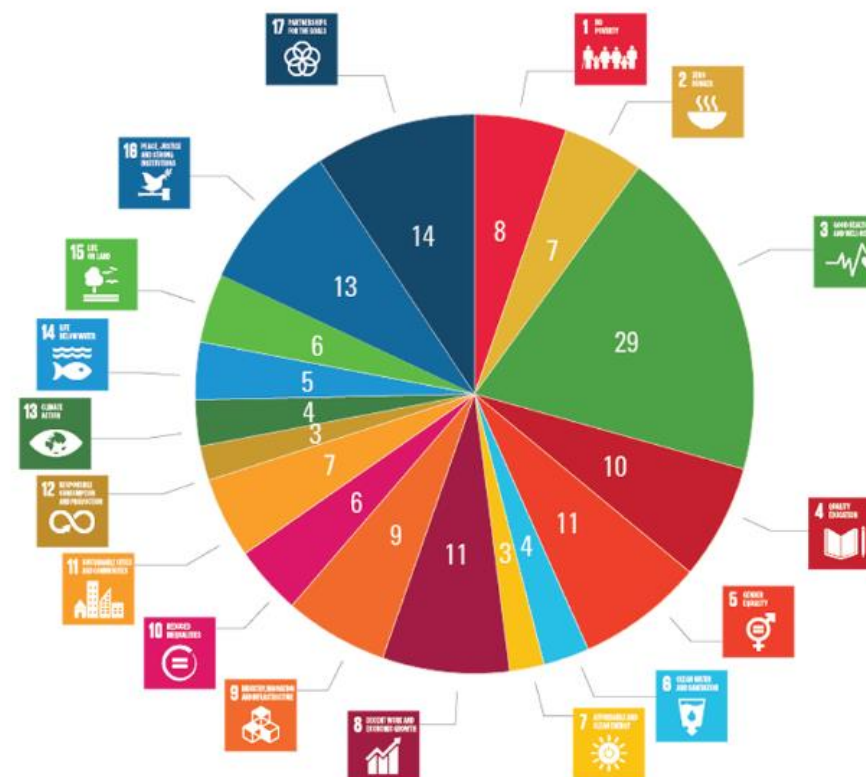

Таблица 1: Примери за определяне на целите на социалното предприятие в съответствие със стратегия за устойчиво развитие

1. Общност	Цел: Подобряване качеството на живот на местните общности
	Дейности: Подпомагане на местното образование, здравеопазване и икономическо развитие
	Резултати: Повишен достъп до образование, подобро здравеопазване на общността, растеж на местния бизнес
2. Околна среда	Цел: Опазване и устойчиво използване на природните ресурси
	Дейности: Въвеждане на зелени бизнес практики, намаляване на потреблението на енергия и суровини, намаляване на производството на отпадъци в компанията
	Резултати: Намаляване на екологичния отпечатък, подобряване на околната среда
3. Икономика	Цел: Генериране на устойчив икономически растеж
	Дейности: създаване на работни места, подкрепа на местния бизнес и общностни партньорства, като същевременно се зачита околната среда
	Резултати: Повишена заетост, развитие на местната икономика, намаляване на бедността, минимизирано влошаване на околната среда
4. Социална иновация	Цел: Разработване на иновативни решения в полза на общността
	Дейности: Инвестиране в научноизследователска и развойна дейност, подпомагане на социалното предприемачество
	Резултати: Въвеждане на иновативни продукти или услуги със социални ползи

Мониторинг на нивото на изпълнение на гореспоменатите примерни цели за устойчивост

Нивото на корпоративна устойчивост зависи от редица фактори, които могат да бъдат определени като:

- Външни
- Вътрешни

Определяне на стратегия за развитие

Според проучване на I. Ansoff и E. McDonnell, стратегията за развитие е разделена на следните елементи:

1. Мисия на компанията
2. Област на действие
3. Стратегическо (конкурентно) предимство
4. Стратегически цели
5. Функционални програми за действие

Какво не е стратегията за развитие:

- Стратегията за развитие не е план за действие
- Стратегията за развитие също не може да се отъждествява с бизнес план
- Стратегията за развитие не е оперативна програма
- Стратегията за развитие не е предпроектно проучване

Основни области на дейност на социалното предприятие при определяне на стратегията за развитие:

- Предложение за стойност
- Описва стратегията за генериране на социално въздействие
- Финансови потоци
- Пазарен сегмент на компанията
- Процес на внедряване, доставка и планиране на ресурсите, необходими за доставяне на предлагания продукт/услуга. В допълнение, обхватът на тази област включва необходимите партньори, маркетинг и продажби.

Очертаване на стратегия

Когато очертаваме стратегия важен елемент е редът на дейностите, в който идентифицираме различните компоненти по приоритет, например:

- Определяне на мисията на предприятието (защо сме тук, защо бяхме създадени, какво ни мотивира да създадем организацията?)
- Определяне на визията на предприятието (как трябва да работи някой ден, къде искаме да стигнем?)
- Определяне на целите на компанията (какво искаме да постигнем?)
- Диагностика на текущото състояние (какво имаме?)
- Диагностика на желаното състояние (от какво се нуждаем?)

В крайна сметка извършените дейности трябва да доведат до дефиниране на стратегически цели, в случая свързани с решаване на социални проблеми, заедно с тяхното описание и дефиниране на дейностите, които трябва да бъдат извършени за постигането им. За всички дейности трябва да бъде изготвен график за изпълнение, те трябва да бъдат разпределени като задачи към съответните екипи и хора в предприятието, които да отговарят за тях.

Стратегически контрол

- Включва непрекъснато наблюдение на външните и вътрешните условия на дейност и напредъка в постигането на стратегическите цели и изпълнението на стратегията на социалното предприятие
- Включва цялото социално предприятие
- Насочен е към оценяване на хода и резултатите от дейностите, но също и към откриване и тълкуване на сигнали за предстоящи промени (нововъзникващи възможности и заплахи), преди те да окажат въздействие върху дружеството, и към адекватна реакция на тези промени;
- Реализира се с помощта на информационни системи и инструменти за въздействие, които осигуряват гъвкави реакции от страна на организацията;
- Свързан е със стратегическо планиране

Основни функции на стратегическия контролинг

- Повишаване на чувствителността на мениджърите и другите изпълнители на дейности към възникващи възможности и заплахи или симптоми, предшествващи тяхната поява, чрез предоставяне на информация на мениджърите за явления и събития или условия, които се случват или могат да се случат, преди да създадат значителни заплахи за организацията;
- Непрекъснато преразглеждане и актуализиране на стратегическите решения за целите и начините за постигането им;
- Осигуряване на адекватна организационна гъвкавост чрез създаване и използване на информационни системи и инструменти за саморегулиране;
- Мотивираща функция;
- Създаване и използване на механизми за коригиране и съгласуване на дейностите в рамките на реализираните стратегии за повишаване степента на тяхната ефективност и ефикасност.

В резултат на анализа е възможно да се идентифицират примерни елементи от стратегията за развитие, които включват социално въздействие на социалното предприятие за по-нататъшен мониторинг. В дългосрочен план подходящото наблюдение и измерване на социалното въздействие ще позволи на предприятието да бъде мащабирано по подходящ начин, в следствие на което да следва специфична стратегия за развитие.

Създаване на инвестиционен план

Бизнес целите на едно социално предприятие не са насочени единствено към проблеми, свързани с генерирането на приходи, но са преди всичко социални цели. Всички излишъци, свързани с извършването на бизнес, се инвестират в такива организации за постигане на социални цели. Това означава преди всичко:

- Социална и професионална интеграция на членовете на предприятието
- Обществени дейности

Investment plan

I. Introduction	A. Description of the social enterprise	Mission and values of a social enterprise Area of social action to be resolved
	B. Market analysis	Identification of the target group Competitor analysis Market trends related to social purpose
	A. Selection of a specific social objective	A description of why the chosen goal is important to the community Relationship between the chosen social goal and the company's activities
	B. Measurability and evaluation of progress	Identify measures of progress toward the social goal Monitoring and performance reporting plan
II. Social Objective	A. Organizational structure	Management team Operational structure
	B. Products or services	Description of the products or services offered by the company How the products/services offered contribute to the social goal
	C. Operational processes	Detailed description of business processes The concept of production, delivery and/or provision of services
III. Operational Plan	A. Marketing strategy	Market segmentation Marketing communication, taking into account the social message
	B. Sales strategy	Sales and distribution plan Business partnerships in support of social goals
	A. Financial forecast	Forecast of revenues and costs Profitability analysis
IV. Marketing Plan	B. Capital structure	Sources of funding (e.g., social investors, grants, loans) Social and operational capital allocation plan
	A. Progress monitoring system	Determining the frequency of monitoring Internal and external communication channels
V. Financial Plan	B. Evaluation of effectiveness	Methods for evaluating the effectiveness of social activities Modifications to the plan in response to the results of the evaluation
	A. Integrated approach	How the investment plan contributes to sustainable development policy Risk management and adaptation in the context of sustainable development
VI. Monitoring and Evaluation		
VII. Sustainable Development		

Следните дейности могат да помогнат за правилното идентифициране на нуждите:

1. Определяне на визия и стратегия за развитие на компанията
2. Проверка на предположенията на бизнес модела
3. Провеждане на SWOT анализ

Например, ако по време на анализа идентифицирането на слабостта на компанията сочи остаряло, енергоемко оборудване и към това се добави и заплахата от повишаване на цените на електроенергията, очевидната инвестиция трябва да бъде ново оборудване, което ще спести пари в дългосрочен план.

4. Проверка на процеси и затруднения
5. Адекватно планиране на покупките

Мащабиране на бизнеса

Всяко социално предприятие търси решения, които могат да повишат ефективността на неговото функциониране за постигане на социални цели. Ефективното функциониране на социалните предприятия се изразява в реализиране на планираните икономически и социални ефекти.

Мащабирането на бизнеса е увеличаване на приходите от продажби на компанията с помощта на оперативен ливъридж, т.е. без увеличаване на основните оперативни разходи, най-често фиксирани разходи.

В много случаи мащабирането включва намаляване на разходите за привличане на клиенти и бизнес разходи.

Когато използвате мащабиране на социално предприятие, трябва да бъдат изпълнени следните условия:

- Фокус върху дългосрочен растеж;
- Изготвяне на подходящ финансов план (включително инвестиционен план);
- Разработване на цялостен бизнес модел;
- Изграждане на дългосрочни взаимодействия и взаимоотношения с клиенти и заинтересовани страни;
- Много добро познаване на пазара и конкурентите.

Мащабиране нагоре

Независимо от типа бизнес, могат да се очертаят три области, които трябва да се развият като част от мащабирането на компанията:

1. Организация
2. Клиенти
3. Приходи

Мащабирането на бизнеса позволява на компанията да расте в много посоки:

- Внедряване на продукт или услуга на нов пазар;
- Изграждане на конкурентно предимство на текущия пазар;
- Проектиране на нови решения за клиентите;
- Подобряване на настоящите клиентски решения;
- Цялостен редизайн на бизнес модела;
- Ребрандиране.

Предположения за мащабиране на социално предприятие:

1. Бизнес модел
2. Оперативни процеси
3. Човешки ресурси
4. Технология
5. Финансов капитал
6. Маркетингова стратегия

Девет стъпки за мащабиране на социално предприятие:

1. Запознаване с екосистемата
2. Използване на дизайн мислене за намиране на мащабируем продукт
3. Проверка на бизнес модела
4. Мащабиране на идеята и набиране на инвестиционен капитал
5. Изграждане на правилния екип и развитие на неговите умения
6. Управление на екип
7. Изграждане на партньорства за развитие
8. Отчитане на въздействието (в реално време)
9. Въздействие върху индустрията
10. Върнете се към стъпка 1

Измерване на социалното въздействие на социално предприятие

Стандартите за измерване на въздействието, разработени от ГЕСП. Този раздел описва:

- Как да дефинираме социалните цели на едно социално предприятие;
- Как да дефинираме целите и мисията на организацията;
- Тип цели в социалното предприятие;
- Начин за измерване на социалното въздействие на едно социално предприятие
- Източници на данни, които определят нивото на социално въздействие.

Дефиниране на социални цели

Целта се определя обективно и субективно като бъдещо, желано състояние или резултат от действие на организацията, възможно и предвидено да бъде постигнато за период от време, който попада във времевата рамка, обхваната от краткосрочен или дългосрочен план за действие.

Видове цели:

- Икономически
- Неикономически
- Производствени и маркетингови цели

В зависимост от организационните нива целите биват:

- Стратегическа цел
- Тактическа цел
- Оперативна цел

Целите също могат да бъдат разделени на вътрешни и външни.

Социални цели

Потенциални социални цели, които едно социално предприятие може да приеме, в зависимост от неговата мисия и сфера на дейност:

- Решаване на социални проблеми
- Подпомагане на местните общности
- Защита на околната среда
- Подкрепа за маргинализирани хора
- Образование и развитие на компетенциите
- Насърчаване на социалната справедливост
- Подобряване на качеството на живот
- Развитие на местната култура и наследство
- Насърчаване на социални иновации
- Етични бизнес практики

Измерване на социалното въздействие

Основни аспекти на социалното влияние:

1. Въздействие на социалните норми
2. Влияние на социални групи
3. Влияние на авторитетни фигури
4. Медийно влияние
5. Влияние на онлайн общностите
6. Социално въздействие върху психичното здраве
7. Културно влияние

Процесът на измерване на социалното въздействие включва пет етапа:

1. Определете целите на различните страни, извършващи измерването и обекта, който се измерва.
2. Идентифицирайте заинтересованите страни: Кой има полза? Кой осигурява ресурси? Как?
3. Определете правилното измерване.
4. Измерете, валидирайте и определете стойността.
5. Изпратете доклади, изведете поуки и подобрения.

4 вида измерване на социалното въздействие:

1. Парично - отнася се до оценката на социалното въздействие чрез финансовата стойност. Може да включва анализ на социалното въздействие върху икономиката, икономическите ползи, генерирани от социалните взаимодействия, или стойността, предоставена от благотворителни организации и социални инвестиции.
2. Непарично - измерването на социалното въздействие се фокусира върху оценката на социалните резултати, които не се изразяват лесно в парично изражение. Това може да включва оценка на качеството на живот, нивото на обществено доверие или нивото на гражданско участие в местни инициативи.
3. Количествено - количественото измерване включва събиране на данни, които могат да бъдат преброени, сравнени и анализирани количествено. Това включва статистически подходи като въпросници, количествени проучвания, числени анализи на данни и други техники, които позволяват обективна оценка на социалните въздействия.
4. Качествено – Качественото измерване се фокусира върху субективните, описателни аспекти на социалното влияние. Тези методи включват интервюта, анализ на съдържанието, казуси, фокус групи и други техники, които помагат да се разбере контекстът, сложността и дълбочината на социалното влияние.

Описание на измерването на социалното въздействие:

- Дефиниране на цели и индикатори
- Събиране на базови данни
- Мониторинг на дейностите
- Сравнителен анализ (бенчмаркинг)
- Оценка на въздействието
- Ангажиране на заинтересованите страни

Последният етап е изготвянето на план за действие (определяне на приоритетни области, възможни сценарии, разработване на набор от индикатори за мониторинг) въз основа на информацията, получена в по-ранните етапи от процеса на идентифициране и измерване на социалното въздействие.

Модулът обхваща как да се развие социално предприятие и как да се измери неговото социално въздействие. Когато управлявате социално предприятие, е важно да имате предвид необходимостта от изпълнение на основната предпоставка на субекта, т.е. именно социалното въздействие.

Ключовите елементи на стратегията за развитие на предприятието и измерването на социалното въздействие са следните:

- Дефиниране на мисията на социалното предприятие
- Дефиниране на визията на социалното предприятие
- Идентифициране на сферата на дейност
- Анализ на конкурентните предимства
- Дефиниране на социалните цели на предприятието
- Идентифициране на предложението за стойност

Благодарим Ви!

www.innosocial.eu

@ InnoSocialfb

Този документ може да бъде копиран, възпроизвеждан или модифициран съгласно горепосочените правила.

Трябва ясно да се посочи приносът на авторите на документа и всички приложими части от известието за авторски права.

Всички права са запазени. © Copyright 2023 InnoSocial

www.innosocial.eu